XXIII. ročník 2. číslo květen 2019

ROBINSON

noviny pro děti každého věku zdarma

PODPORUJEME UNICEF 2019

svět dětí

Dovedete si třeba jenom na okamžik představit, že by přestala existovat pitná voda? A přesto si jí tak málo vážíme! Jaké množství pitné vody přijde na světě vniveč každou vteřinu? A kolik jí vyplýtváme my sami každodenně? Jsme k ní bezohlední. Je na čase to změnit, zastydět se.

Dne 22. března slavíme Světový den vody.

Voda tvoří přibližně 60 % lidského těla. Již při ztrátě 1,5 % vody v těle začíná dehydratace. Ztráta 4 % přináší dramatické snížení tlaku, poruchy soustředění a silnou bolest hlavy. Při ztrátě 10 litrů vody v těle přichází smrt. Bez vody není možné udržovat hygienu, nedá se vařit ani pěstovat zeleninu – **bez vody se prostě nedá žít.**

Téma letošního Světového dne vody je „Voda pro všechny – nikdo nesmí zůstat pozadu“. **Právě teď totiž 2,1 miliardy lidí na světě nemá přístup k bezpečné pitné vodě.** Nedostatek zdravotně nezávadné vody a hygieny patří mezi největší hrozby současného světa. Nejvíce ohrožené jsou děti. Každý den umírá na nemoci způsobené nedostatkem vody a hygienického zázemí více než 700 dětí.

Pitná voda je dar

Celých 35 % nemocnic a zdravotnických zařízení v 54 zemích nemá zdroj tekoucí vody ani mýdlo na mytí rukou. A 19 % nemocnic pak nemá ani základní toalety. Přitom pouhé mytí rukou mýdlem nebo v krizových situacích také popelem může snížit počet dětských úmrtí na průjmová onemocnění až o polovinu.

Problém se citelně dotýká i oblasti vzdělání. Mnoho dětí – většinou dívek – tráví denně hodiny chůze cestou pro vodu, a tak přichází o možnost být ve škole. Je přitom prokázáno, že pokud dívka dokončí alespoň základní školu, má v dospělosti méně dětí a dokáže je i lépe zaopatřit. Dostupnost pitné vody a toalet v areálu školy prokazatelně zvyšuje docházku dospívajících dívek. Jen oddělené školní toalety zvyšují školní docházku dívek průměrně o 11 %.

V nejchudších zemích a krizových oblastech světa UNICEF dodává tablety na čištění vody, buduje studny jako trvalé řešení přístupu k vodě, ve školách staví umývárny a oddělené toalety pro chlapce i dívky, školí zdravotníky a celé komunity v zásadách správné hygieny. UNICEF je hlavním světovým distributorem orální rehydratační soli – jednoduché kombinace cukrů a solí, jejichž podávání výrazně snižuje počet úmrtí dětí na průjmová onemocnění.

Přístup k bezpečné pitné vodě umožňuje dětem chodit do školy, hrát si s ostatními a prožít šťastné dětství. Pitná voda znamená pro děti trpící jejím nedostatkem šanci na lepší život.

A přece stačí tak málo, aby bylo pitné vody pro strádající děti dost. Přispějete i vy?

- **100 kusů velkých školních mýdel**, které zajistí čisté ruce pro žáky na celý měsíc, lze pořídit za **490 korun**.
- **8 000 tablet na čištění vody**, které zajistí 40 000 litrů nezávadné pitné vody, lze pořídit za 840 korun.
- **10 uzavíratelných věder na vodu** vyrobených ze zdravotně nezávadného plastu, které zajistí, že děti nebudou vystaveny zbytečnému riziku nemocí, lze pořídit za **1 540 korun**.
- **Odolné ruční čerpadlo** typu AFRIDREV z nerezové oceli, upravené pro tropické prostředí a hloubku do 45 metrů, lze zajistit za **9 804 korun**.

www.unicef.cz

Už pouze za několik týdnů mnozí z vás opustí bezpečí, které skýtá základní škola. Všechno se změní. Učiníte první krok do života. Bude to krok do neznáma, protože dosud nevíte, co vlastně v životě dělat, nebo to bude první krok, kterým správně rozhodnete o své budoucnosti? Chcete být výborným řemeslníkem, nebo studovat i na vysoké škole? Poznáte, tak jako hlavní hrdinové následující bajky, jejíž autorkou je Kateřina z Písku, v čem můžete vyniknout, tedy být šťastní, užiteční pro druhé, a dokonce třeba i nejlepší, abyste co nejvíce využili nadání a talent pro určitý obor...? A teď se už seznamte s onou bajkou...

Krok do neznáma

Kdysi dávno daleko za městem stála malá farma, ve které žila spousta zvířat.

Jednoho dne se kůň, husa a kočka dohadovali, kdo z nich je nejlepší. Ale nemohli se domluvit. Proto se rozhodli uspořádat závody. Kdo vyhraje, bude prohlášen za nejlepšího. Aby nemohli podvádět, vybrali si za rozhodčího kohouta. Ten vymyslel tři disciplíny.

První byl běh. Všichni soutěžící se museli postavit vedle sebe na vyznačený úzký pruh, který namalovaly děti z farmy klacíkem. Když všichni byli připraveni na místech, kohout se pořádně nadechl a zakokrhal. V tu chvíli všichni vyběhli. Nejrychlejší byl kůň, protože měl delší nohy. Nechtěně svými kopyty rozvířil prach z písčité cesty. I když to ostatní zdrželo, nevzdávali se. Kůň vyhrál, druhá byla kočka, poslední husa.

Druhou částí soutěže bylo plavání. Vše se odehrávalo na rybníku, kde byla husa jako doma, takže skočila do vody jako první. Velkými tempy se hnala kupředu tak, aby ji nikdo nemohl předběhnout. To se také nikomu nepodařilo. Husa zvítězila, druhý byl kůň, který se namočil jenom do půlky těla. Kočka byla poslední, protože se bála vody.

Třetí úkol byl skok na strom. Nejvýše vyskočila kočka. Měla totiž drápky, kterými se zachytila o hrubou kůru stromu. Husa vylétla jen na první větev. Dále už se nedostala. Kůň, ať se snažil sebevíc, vůbec se neodlepil od země.

Kohout zhodnotil všechny úkoly. S údivem zjistil, že každé zvíře bylo na prvním, druhém i třetím místě.

Zvířata usoudila, že každé má schopnosti pro něco jiného. Někdo umí lépe běhat, jiný umí dobře plavat či skákat. Nikdo není nejlepší. A tak je to i u lidí...

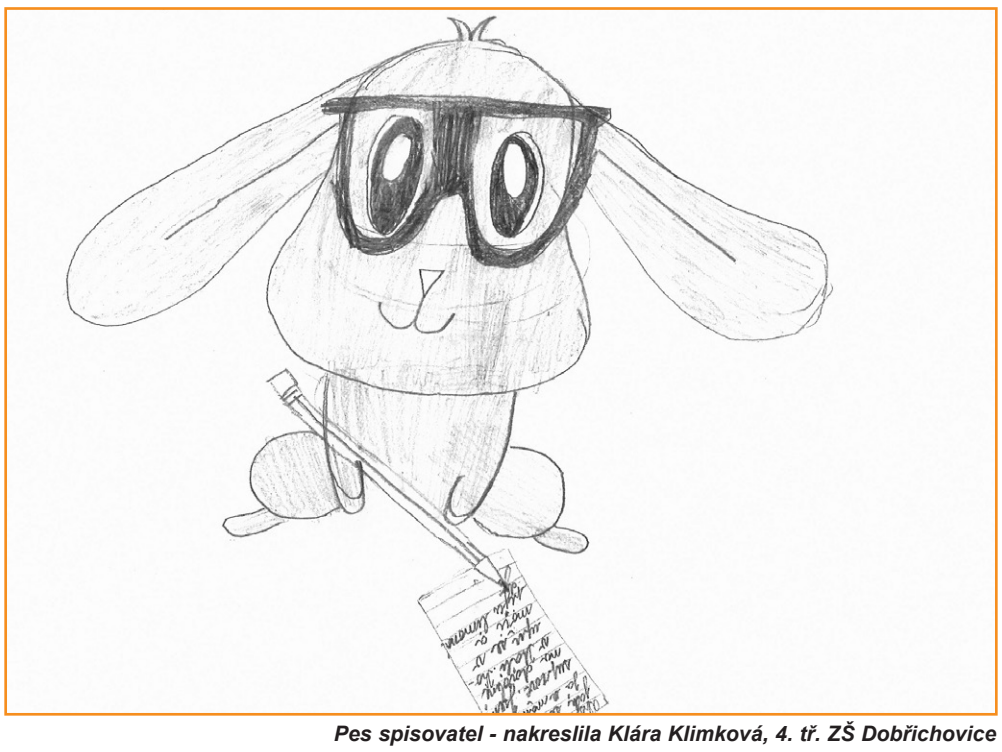

Pes spisovatel - nakreslila Klára Klimková, 4. tř. ZŠ Dobřichovice

Přetvářka aneb jací doopravdy jsme?

Nikdo z nás není stejný jako ti druzí. Lišíme se nejen podobou, ale i schopnostmi a myšlenkami, svými touhami a nadějemi, mírou upřímnosti a jindy hrdinstvím či zbabělostí, prostě vším tím, co nás utváří jako jedinečné a neopakovatelné bytosti. Ve svém fejetonu se nad mnoha podivnostmi, které, ať se tomu bráníme, nebo ne, ke každému člověku patří, zamýšlí také Veronika z Písku...

Obličej je maska, která skrývá veškeré opravdové pocity. Obal, podle kterého vás všichni soudí.

Ale jací jsme doopravdy?

Na povrchu přátelští a usměvaví, ale ve skutečnosti mstiví a zlí?

Proč? Proč se lidé přetvářejí? Skrývají vlastní pocity a vytváří si jiné... a nepravdivé!

Nebo naopak?

Proč se lidé řídí podle prvního dojmu? Odsoudí někoho za něco, pomlouvají někoho, ale ani jednou s ním nepromluvili.

Proč je ta maska člověka pro nás tak důležitá a rozhodující? Velké svaly, potetovaná ruka v nás vyvolává dojem respektu. Jaký je ten člověk za maskou? Hodný, vstřícný, usměvavý a laskavý. A nebo je to jeho pravé postavení.

Proč lidé ukrývají své pocity? Jak mohou žít, když celý život jsou jako někdo jiný.

Někdy nás maska ochrání před krutou pravdou. Ale proč bychom lhali? Proč neřekneme pravdu? Bojíme se?

Každý člověk má v sobě hned více masek, ale duši má jen jednu.

Proč bychom se měli stydět za to, co jsme a jací jsme? Proč nejsme originální? Lidé mohou mít masku přetvářky, ale tu moji vlastně mám jen já...

dnes čtěte

1.
Voda nad zlato!
Otázky...

2.
Parádní chuť psát
Už bude léto

3. - 4.
Hlásí se EKO-KOM
Odpadkový drak
Měsíční dobrodružství

5.
Vzpomínky
Jak se narodily bludičky

6.
Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Slepice, nebo vejce

Autorkou následujících řádků je Markéta z Písku. Snaží se rozluštit odvěkou otázku, která „trápí“ každého z vás ve věku, kdy dospíváte. Čím by vlastně nejen chtěla, ale také mohla v životě být. Odpověď u řady z vás dá na sebe třeba i dlouho čekat, ale právě teď je důležité, že se takovými „záhadami“ vůbec zabýváte...

Co je to vlastně vesmír? Tvoří ho jen planety, hvězdy a galaxie? Je tam někde někdo, kdo by naslouchal mým myšlenkám? Jakou si mám dát příchuť zmrzliny? Na jakou střední školu mám podat přihlášku? Co bych chtěla dělat jako dospělá?

Doktorka? Klaun? Hajný? Deratizátorka? Princezna? Nebo snad učitelka? Stačilo by mi opravovat známky, číst jejich výroky a káva o sedmé? Naplňovalo by mě to v životě? A co když ještě nejsem připravená být dospělá? Postavila bych se s úsměvem a kuráží před třídu? Nebo bych byla nahraná?

Nosila bych šaty a sáčka? Ponožky v sandálech? Kabátek? Mikinu? Tepláky? Sukně? Papuče?

Poradila bych se o tom s někým? A nebyla by ta rada platná asi jako veverce louskáček? Měla bych své oblíbence? Nezasedla bych si na někoho? Není to přece jen nevyhnutelné? Nosila bych si do školy dekorace do kabinetu? Třeba kaktusy? Nebo světýlka, svíčky, fotky a květiny? A co penál? Koupila bych si malý kapesní, velký cestovní, nebo jen dvě propisky?

Byla bych dobrá učitelka? A co když se to určit nedá? Hodná? Zlá? Přísná? Milá? Usměvavá? Strach budící? Nenávistná a nenáviděná? Upovídaná?

A netrápí snad lidstvo důležitější otázka?

Kdo rozsekne tisíciletý spor? Slepice, nebo vejce? Co bylo dřív? Kdo rozhodne?

Otázky, které nedají spát

Určitě jste po přečtení článků na této první stránce sami poznali, že se vlastně všechny „točí“ kolem tak vážných otázek, jako jsou ty, které nikdo z nás ve svém životě nemůže obejít, aniž by se nad nimi nezamyslel. Dotýkají se totiž samé existence člověka. A nás velice zaujalo, že se mnozí z vás dovedou nad takovými věcmi docela vážně zamyslet a uvedené otázky vyřknout. ***-red-***

Toto vydání vzniklo za podpory odboru ochrany životního prostředí Statutárního města České Budějovice

zprávy

Ohně na kopcích

V historii každé země a každého národa jsou období, k nimž se vracíme, protože nás okouzlují a uchvacují prazvláštní silou, která nás vábí, abychom se ocitli zpět o staletí či celá dlouhá tisíciletí.

Doba prastarých Keltů. To je právě jedna z nejzajímavějších částí našich dějin. Pátráme a zjišťujeme, jak žili, jak bydleli, zda to byli zdatní řemeslníci a válečníci, sledujeme jejich výpady Evropou i po světových mořích, jejich vítězství i prohry, jaké uctívali bohy a náboženství...

A nedivíme se i velkým skupinám lidí, kteří oné moci, jež z keltského počínání vyzařuje, podlehnou a touží tehdejší život napodobit. Staví příbytky, nosí keltské oděvy, vyrábějí věci denní potřeby i pro boj, vaří jídla Keltů...

A tentokrát, na přivítání letošního jara, zaplály na 262 kopcích a horách po celé naší zemi velké ohně, jimiž si Keltové předávali zprávy v době míru i válek. Znovu tak, na počest oné tradici, oživili současní lidé tak zvaný „Keltský telegraf“ svých dávných předků.

Uctívání vody

To, že bez vody prostě nemůže existovat život, nemusíme už ani opakovat. I proto na počátku každého jara uctíváme Světový den vody, který připadá na 22. března.

Ten letošní měl i velice poutavou atmosféru, která se vázala k přehradám na našich řekách. Všichni přehrady známe, dovedeme si snadno vybavit, jak vypadají, víme snad všechno o tom, jaký mají účel ve vodním hospodářství, kdy zadržují či naopak propouštějí vodu, ale většinou také díky nim můžeme využívat blahodárnost elektrické energie.

A tak se zájemci s tím, jak přehrada „vyrábí“ tuto energii, mohli na vlastní kůži seznámit, protože byl veřejnosti zcela výjimečně dovolen přístup do vnitřku přehradních zdí. Tedy přístup tam, kam jej má při své práci dovolen pouze hrázný, který se o přehradu stará. Byla to skoro až dobrodružná podívaná...

důležitá čísla

KRIZOVÉ CENTRUM PRO DĚTI A RODINU V JIHOČESKÉM KRAJI

KRIZOVÉ CENTRUM
PRO DĚTI A RODINU
V JIHOČESKÉM KRAJI
387 410 864

• • •

LINKA DŮVĚRY PRO DĚTI
ČESKÉ BUDĚJOVICE
VOLEJTE VE DNE I V NOCI:
387 313 030
386 355 500

• • •

LINKA BEZPEČÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE
BEZPLATNÉ VOLÁNÍ ODKUDKOLIV
800 155 555

Vydavatel, redakce:
Robinson, tř. 28. října 26, České Budějovice
e-mail: redakce@noviny-robinson.cz
www.noviny-robinson.cz
za garance OOŽP Statutárního města České Budějovice

Inzerce, grafická úprava:
STUDIO GABRETA® spol. s r.o., Praha
info@studio-gabreta.cz

Tisk: TISKÁRNA PROTISK, s.r.o., České Budějovice

Reg. č.: MK ČR 7767

Vytištěno na recyklovaném papíru

Vydavatel se nemusí vždy ztotožnit s názory autorů publikovaných příspěvků

medailonek

Šumavský Javorník, jedno z nejpůvabnějších míst jižních Čech. Bývalý novinář a nyní známý spisovatel Hynek Klimek vyměnil město za tento kout plný neopakovatelných výhledů do krajiny a tajemných zákoutí. Jeho knížky pro děti i dospělé proto zabydlely nadpozemské postavy, často strašidelná strašidla, jindy pak bytosti vlídné, nejednou přicházející z bájí, pověstí a legend. Ale to není vše... Hynek Klimek totiž nachází dostatek času i pro nejmladší autory, kterým otevírá zákonitosti tvůrčí tvorby. Nesmírně ho těší, když jeho svěřenci přinesou pohádky či povídky, aby se s nimi nejen pochlubili, ale také přijali potřebné rady zkušeného.

Literární nadšení mladých autorů

Nejvíce se toho zatím událo v Prachaticích s významným přispěním městské knihovny, která tady má v tomto konání vůdčí roli. Tvůrčí psaní tam s mladými autory Hynek Klimek uskutečňuje pravidelně, nyní dvakrát do měsíce, a v tomto školním roce opět i v ZŠ Zlatá stezka s žáky 4. a 5. tříd. V roce 2014 dokonce vyšla knížka O víle Majolence a profesorovi z Prachatic. Podílelo se na ní čtyřiadvacet žáků rovněž ze 4. třídy této školy a skupinka z knihovny. Následující rok vznikl druhý díl, když mladí autoři ze Zlaté stezky byli už v 5. třídě. Dvě kapitoly do něj rovněž napsala velmi talentovaná žákyně ze ZŠ Stachy Martina Lampová. Knížky vydalo Město Prachatice spolu s tamní městskou knihovnou a druhý díl s Kulturními a informačními službami Prachatic.

Tím však toto veškeré dění, které tolik zaujalo dětské autory ze Šumavy, zdaleka nekončí. Už v roce 2015 spatřila také díky tvůrčímu psaní v Jihočeské vědecké knihovně v Českých Budějovicích světlo světa knížka nazvaná Strašidla z knihovny. Podílelo se na ní devatenáct školáků v čele s Markem Kosem, jemuž potom vyšla i jeho samostatná knížka, kterou napsal ve svých šestnácti letech.

Spisovatele Hynka Klimka a hlavního aktéra tohoto nebývale úspěšného tvůrčího psaní, které v dětech probouzí nadšení pro příběhy a krásy jazyka, však můžeme zastihnout i v ZŠ Zdíkov, kde spolupracuje s učitelkou Michaelou Vacíkovou, spoluautorkou knížky Šumavská světýlka a několika divadelních her. Řadu hezkých textů už rovněž vytvořili mladí autoři ze ZŠ Vodňanská v Prachaticích nebo pod vedením vychovatelky Vlasty Šťastné ze školní družiny ZŠ Dukelská v Českých Budějovicích, kde navázali na svou účast v Jihočeské vědecké knihovně. A v neposlední řadě ještě jmenujme například Dětský domov ve Volyni, kde jsou i zdatní výtvarníci...

S některými prozaickými dílky mladých nadějných autorů jste se už v Robinsonovi seznámili. Protože se nyní horempádem blíží letní měsíce, jejich atmosféru určitě navodí alespoň první kapitoly prózy Prázdniny Klárky s Jirkou. Autorkou je Karolína Dejmková, studentka 3. ročníku Pedagogické školy Prachatice, která však publikovaný text napsala ještě jako žákyně ZŠ Vodňanská. Karolína má obrovský talent! Věřme, že se bude věnovat spisovatelskému řemeslu i nadále...

Prázdniny Klárky s Jirkou

Kapitola I.

Začaly prázdniny a Klárka si hrdě nesla vysvědčení, na kterém se tyčily samé jedničky a jen jediná dvojka z matematiky. V sedmé třídě je to velmi dobrý výkon a ona věděla, že ji maminka pochválí. S ostatními školáky se s křikem vyřítila před školu v Prachaticích.

„Konečně jsou prázdniny!“ radovala se.

Ještě si řekla ahoj s několika kamarádkami a poté se courala městem zvolna domů a s každým krokem, který udělala, její radost ustupovala a zmocňovala se jí zvláštní nálada.

„Vždyť já ale přeci nemám vůbec žádné plány na prázdniny,“ pomyslela si s povzdechem. „Kromě čvachtání na koupališti Huláku a procházkách po okolí s naším psem Brokem mě nic zajímavého nečeká. Všechny moje kamarádky budou trávit prázdniny někde v subtropických krajinách a koupat se v moři anebo jezdit po výletech, jenom já budu trčet doma a nic zajímavého mě nečeká.“

Začala se cítit osamělá a domů dorazila posmutnělá jako hromádka neštěstí. Její maminka tam již byla, přišla z práce dříve než obvykle.

„Copak se stalo, Klárko?“ spráskla ruce, když ji uviděla. „Že ty si neseš špatné známky!“

„Ne, nenesu, neboj,“ odpověděla Klárka a nastrčila jií před oči své výborné vysvědčení.

„Mám to ale šikovnou dceru,“ oddechla si maminka, když si prohlédla ten cenný kus papíru, kvůli kterému se Klárka celý rok poctivě učila a snažila se o co nejlepší výsledek.

„Tak proč se ale tváříš, jako by ti ulétly včely?“ pohlédla poté tázavě na svou dceru. „Stalo se ti něco zlého, nebo ti snad někdo řekl něco ošklivého, co tě mrzí?“

„Ale ne, nic takového se mi nestalo,“ zavrtěla hlavou Klárka a svěřila se jí, co ji začalo trápit.

„Tak to mám pro tebe asi hodně dobrou zprávu,“ řekla s úsměvem maminka, když vyslechla dceřiny stesky.

„Vzpomínáš si, jak jsem ti povídala o tom, že moje někdejší spolužačka Jana, se kterou jsme zůstaly dobrými kamarádkami, i když už dlouhý čas bydlíme daleko od sebe a vídáme se jen zřídkakdy, musí jet právě o prázdninách na služební cestu do zahraničí?“ pohleděla pak tázavě na Klárku.

„Ano, vzpomínám. I na to, že, jak jsi mi řekla, má stejně starého syna, jako jsem já, a neví, jak to s ním má vyřešit na tu dobu, co bude pryč, protože s sebou si ho vzít nemůže. Přitom jeho tatínek, který s nimi již nežije a má jinou rodinu, si ho k sobě vzít nechce,“ dostala odpověď.

„Vidím, že si pamatuješ,“ usmála se maminka.

„Hm, dost jsem nad tím přemýšlela a nelíbí se mi, jak se ten Jirkův tatínek zachoval,“ řekla Klárka.

„Mně také ne, ale teď k tomu nejdůležitějšímu: Nabídla jsem Janě, že by Jirka mohl přijet na tu dobu k nám. Nejdřív to odmítla s tím, že nás tím nechce zatěžovat a že pro něj vyhledává nějaké letní tábory. Jenže, jak se ukázalo, všechny, které by se Jirkovi zamlouvaly, už byly obsazené a sešlo i z nějakého dalšího řešení, které se Jana pokoušela domluvit. Takže se mi ozvala s prosbou, jestli by Jirka přece jen nemohl přijet k nám do Prachatic. Samozřejmě jsem souhlasila, že na tu dobu, co ona bude pryč, může Jirku nechat u nás. Jste stejně staří a myslím, že byste si mohli rozumět. Vždyť jsem jí to předtím sama navrhla,“ sdělila překvapené dceři maminka.

„No, nekul na mě oči! Nemohla jsem ti to říct dřív, protože mi telefonovala teprve dnes ráno,“ dodala se smíchem při pohledu do Klárčina obličeje.

„To je teda bezvadný! Ani se mě předem nezeptáš, jestli bych chtěla trávit čas s nějakým klukem, kterého vůbec neznám, a rovnou ho k nám pozveš,“ řekla na oko nahněvaně Klárka.

Nezlobila se ale doopravdy. Bylo jisté, že její představa nezáživných prázdnin se nenaplní a namísto toho prožije něco zcela nečekaného.

„Podívej, vždyť víš, že i na mne čeká v zaměstnání právě v červenci a srpnu spousta práce s novými projekty. Tatínek je na tom jako z udělání stejně. Ani si kvůli tomu nestihneme vzít v létě dovolenou, a tak spolu nemůžeme nikam jet. Říkala jsi, že všechny tvoje kamarádky budou po celé prázdniny pryč, a tak jsem ti to chtěla něčím zajímavým vynahradit,“ pokračovala ve zdůvodňování

pokračování na straně 5

pero

Jaroděj

Když probudí se malíř ze snu,
nový obraz maluje.
Každým tahem kreslí příběh.
Nehraje si. Čaruje!
Jen zřídka najdem bílé barvy,
co shrnul kamsi ke kraji.
Nezůstanou tam moc dlouho.
Vypaří se, roztají.

Jan, Písek

Pilná teta

Jaro všude kvete,
teta svetr plete.
Nechce nechat tuhle dřinu
až někdy na příští zimu.

Ponouká ji strýc:
„Přidej trošku víc,
ať nepleteš, milá teto,
tenhle svetr celé léto!“

Jožka, Brno

Štěstí

Smál se nahlas.
Bez přestání.
Proč?
To vlastně neměl zdání.

Měl své chmury.
Zaručeně.
Žije s nimi?
Víceméně.

Mívá slzy v očích.
Leč miluje.
Cože? Koho?
O sebelásku usiluje.

Markéta, Písek

Matěj, Ondra a Aneta z Kardašovy Řečice nám poslali tři texty, které rádi otiskujeme:

Pozorování přírody

Tehdy jsem s taťkou jel za babičkou do Březiny. Jeli jsme tam proto, abychom pomohli z lesa odvézt dříví. Taťka si vypůjčil od jednoho pána traktor, abychom mohli dovézt dříví k babičce na zahradu. Když jsme přijeli do lesa, hezky to tam vonělo a ptáčci ještě pěkně zpívali. Nemohl jsem se toho nabažit, ale museli jsme jít pracovat. S tetou jsme narovnávali mladé stromky a taťka opodál rozřezával strom. Přišla k nám také malá návštěvnice, byla to malá myška, která údajně bydlela v kmeni stromu. Pomalu se začalo stmívat a zpěv ptáků nahradilo soví houkání. Už jsme museli jet domů. Já z tohoto výletu měl dobrý pocit. Večer jsem usínal jako na mechu.

• • •

Často chodím s rodiči na procházku. Chodíme po okolí našeho města a rádi si prohlížíme přírodu kolem nás. Nejraději mám vycházky směrem ke Hradu. Sleduji, jak se příroda mění v ročních obdobích. Rád se procházím podzimní krajinou a pozoruji, jak se vše zbarvuje. Listí žloutne, začíná opadávat a zvířata se připravují na zimu. Někteří ptáci odlétají do teplých krajin a jiní zase přilétají. Hledají si zásoby a úkryt. Na procházce sbírám žaludy a kaštany – letos jich bylo hodně. Na vycházku nosím dalekohled, kterým sleduji zvířata na poli, např. srnky, zajíce, bažanty a jiná zvířata. Podzimní procházky mám velmi rád.

• • •

Dne 1. prosince jsem se svými rodiči jela na čtyřkolce do lesa pro mech a větvičky na truhlíky. Jel s námi i pes Gamp. Když jsme vyrazili z baráku, bylo všude bílo. Jeli jsme přes louku, jelikož je to tudy kratší. Gamp jel s mamkou na káře, aby ho nesrazilo auto. U lesa jsme Gampa vyložili, aby mohl za námi běžet, moc se mu to líbilo. Když jsme byli v lese, vonělo to tam po borovicích a smrcích. Všude v lese bylo ticho a klid, jenom na čistě bílé cestě byly vidět stopy od daňků. Přišlo mi veselé, když na Gampa padal sníh ze stromů. Naopak smutné mi přišlo, že tam byly značky na pořezání stromů. Když jsme dor azili domů, všichni si sedli k topení a odpočívali jsme, jelikož venku byla zima.

Jaro je v plném proudu a všem nám září obličeje nad rozkvetlými stromy, rostlinami a zpívajícími ptáky. Ale i v takto krásném čase, kdy nás to nutí vyjít ven a nebýt zalezlí u kamen, se jistě najde chvilka na přečtení Robinsona... a samozřejmě hlavně na vnitřní list, na kterém je oblíbená doplňovačka. Jakpak zněla odpověď minulé doplňovačky? Inu, již to můžeme prozradit: **Zvířátka si dala úkol, pro svou dobrou náladu, kde bydlí a taky vůkol, úklid zimních odpadů.**
Výherci se stávají: **Dominik z Tábora, Iva z Českých Budějovic a Jiří s Davidem z Českých Budějovic.**
Gratulujeme a nezapomeňte - na další straně je zase doplňovačka o ceny!

Život mezi paneláky

Čas už pěkně pokročil, za okny klubovny skautů se pomalu začalo šeřit, ale nikdo na to nedbal. Všichni byli úplně zaujati tím, co přináší první příspěvky do dlouhodobé soutěže, kterou, jak už víme z minulých pokračování, vyhlásil náš Klub sedma, tedy jeho členové Jakub, Hugo, Petr a Pavel, Monika, Veronika a Lucie. A s nimi se do všeho pustili právě skauti vedení Mirkem zvaným Čupřina, což bylo velice vítané, protože v jejich klubovně bylo možné v poklidu celou soutěž sledovat a nakonec i hodnotit. Soutěž přinese tedy nové nápady a náměty, jak sbírat a třídit odpady, co nového by mohlo být v oblasti recyklace, jaké dosud neobjevené možnosti by mohla nabídnout výroba různých užitečných předmětů právě z hmoty, která v procesu recyklace vzniká...

Zopakujme si, že první příspěvek do soutěže přinesl velice zajímavý nápad, totiž ten, že se soutěžící mladšího věku zavázali pravidelně sbírat odpadky kolem jejich školy a mateřinky, zdravotnického střediska i přilehlého parku s dětským hřištěm. Sbírat a třídit ty odpady, které tam lajdáci z řad dětí, ale možná asi, bohužel, z řad dospělých, „nastřádají“.

Opravdu chvályhodný nápad, ale nezadá si s ním ani ten, kterým se do soutěže hlásí už starší žáci a žákyně školy, kteří založili literární klub mladých autorů pohádek a básniček právě na téma odpadového hospodářství a ochrany životního prostředí...

Právě, když se všichni v klubovně ztišili a pohodlně usadili kolem stolu, aby si vyslechli první pohádku, kterou literární klub stvořil, ozvalo se ode dveří: „Tak, mládeži, dneska domů nepůjdeme...?“, což vyřkl pan školník, který se tu jako zázrakem vynořil z tmavé chodby školy, aby kluky a děvčata upozornil, že je načase dnešní rokování skončit a domluvit se na příští: „Fakticky,“ ukázal k setmělým oknům překvapený Čupřina, „je už asi dost pozdě... holky, nebudete se bát rázovat samy v tenhle podvečer sídlištěm...?“ Než oslovené mohly odpovědět, možná i trošku nakvašeně, za jaké srabíky je snad Čupřina má, ozvali se kluci: „Neboj, Čupřino, o naše slečny se postaráme! Dovolíte nám, dámy, abychom vás sídlištěm bez pohromy doprovodili?“

Pan školník i přesto, že je znám jako dobračisko a drží palce všemu správnému, už přece jen trošku netrpělivě zacinkal klíči, aby celé to loučení a domlouvání popostrčil, protože se už těší na televizi, kde dneska hraje jeho oblíbený fotbalový klub, takže o tenhle zápas přece nemůže přijít! A tak byl vděčný, když se osazenstvo klubovny jednohlasně a bleskově rozhodlo, že ukázku první pohádky nechají a přečtou si ji v poklidu až zítra, kdy se tu znovu sejdou...

Dopoledne uběhlo jako voda

Ale vůbec ne těm, kteří se nemohli dočkat, až je konec vyučování osvobodí od školních povinností, aby se zase mohli sejít v klubovně skautů, jak si včera slíbili. Někdo to roztěkání odnesl i napomenutím vyučujících, ale potom se už čas přehoupnul do odpoledního volna.

Nechyběli jsme ani my, z redakce Robinsona, proto vám soutěžní pohádku přinášíme hned a celou. Do čtení se pustily opět slečny Veronika, Monika a Lucie, neboť kluci uznali, že dívčí přednes je noblesnější, než ten klučičí: „Jak tak koukáme,“ pronesly slečny, když rozevřely hustě popsané listy textu, „na scénu pohádkového příběhu přichází nějaká malá myška Eliška...“.

Jak mělo jaro málem namále

Myška Eliška byla odjakživa plná dobroty, na každého, koho potkala, se usmívala, rozdávala bezva náladu, takže neznám nikoho, kdo by ji neměl rád. Jenže to platilo až do včerejšího usínání. Teď se Eliška prapodivně ošívá, něco ji dráždí, ruší ve spánku, kterého si zrovna dneska, když je neděle, chtěla dosyta užít. Ještě má slepená víčka, když se ošije pravou přední tlapkou, a potom okamžitě, když to nepomohlo, taky levou přední tlapkou, jenže i tohle bylo zase k ničemu! Pořád ji něco ponouká, aby se už konečně ze spánku probrala...

Ošívat se i pravou zadní tlapkou a hned na to i levou zadní tlapkou, to prostě nesvede, protože si jimi takhle rozvalená v postýlce až na čumáček nedosáhne. A tak ji zbylo jen povzdechnutí: „Ach jo, to je nějaké trápení, musím pořádně zívnout, a pak už prokouknout...,“ což tedy ihned učinila, aby už měla probuzení za sebou. A hlavně, aby taky zjistila, co je to za zlořády, které jí nedají v poklidu chrupat.

„To jsem já, no tak promiň, myško Eliško, ale neznám na tom světě nikoho chytřejšího, a hlavně ochotnějšího, kdo by nám pomohl, když tu pomoc potřebujeme jako sůl,“ ozve se, a Eliška spatří, že k ní mluví tenounký kořínek od nějaké kytičky, který se prodral zemí až sem, do jejího doupátka.

„A čípak jsi, komu patříš?“ zeptá se už parádně zvědavě, jak holky takové bývají.

„Patřím ke svým sestřičkám, a všechny tři patříme k jaru. Jsme totiž úplně první květiny, které každým rokem ohlásí, že se už jaro blíží,“ trošku se chlubí, ale hned zase pokračuje: „Jsme to my, bledule, sněženka a já prvosenka...“

„Ale vždyť já vás znám!“ skoro vykřikne radostně Eliška. „Bledulka se přece barví doběla, protože roste i ve sněhu na krajích lesa. A sněženka, která miluje stín, orámuje své květy světlou zelení. A ty, prvosenko, se rozzáříš jako žluté zvonečky...“

„Jo jo, bývávalo, jen se pořádně vyškrábej ze svého pelíšku a přijď se na nás podívat,“ uslyší Eliška i další dva kořínky, stejně smutné jako ten první, které patří právě Bledulce a Sněžence: „Myslíš, že můžeme takhle utýrané bez tvé pomoci přežít?“ zeptají se Elišky.

A ta tedy už nelení. Honem si přes noční košilku oblékne kabátek, protáhne se ven, sluneční paprsek ji uhodí do očí, promne si je a jenom zaraženě kouká! Všechny tři sestřičky mají stejně jako své kořínky smutné i barvy: „Vidíš tu spoušť? Celou louku, kde jsme se narodily, obsadily špinavé a nevoňavé odpady, kterým se tady na hřejivém jarním sluníčku náramně zalíbilo! Roztahují se, hrají si na honičku, strkají do sebe, že máme ukrutný strach, aby nás neporanily...“

A Eliška překvapením, nebo spíš starostí, otevře dokořán tlamičku, že jí do ní málem nafouká: „To tedy věřím, že v takovém nepořádku nemůžete splnit svůj úkol! Sem jaro prostě pozvat nemůžete, dusilo by se...“ povídá myška Eliška tiše a mne si vousky, jak přemýšlí, jestli je z téhle šlamastiky nějaká cesta ven.

„Máme strach,“ zašeptají bledulka, sněženka i prvosenka, které se také říká petrklíč, protože odemyká jarní pěšinky do všech koutů světa, „že ten úkol, tedy ohlásit jaro a vpustit ho do lesů, strání, zahrad a sadů, nebudeme moci letos splnit!“

„To by byl malér,“ lekne se Eliška, „to by vlastně celé jaro zmizelo z kalendářů?“

„A žáci školou povinní,“ vážně přikývnou sestřičky květinky, „by neměli dostatek času všechno se naučit...“

„Představ si, jestli to vůbec dokážeš, Eliško, že by bez jara vůbec nic nerozkvetlo!“

„Takový malér!“ zaběduje znovu Eliška, ale stejně si už ví rady: „Honem skočím probudit mého manžela myšáka Vénu, který občas mívá velice moc dobré nápady, a dáme hlavy dohromady, jak s těmi odpady naložíme! Musíme se jich zbavit!“

Zatím se porozhlédneme…

Ty odpady sem na louku na stráni určitě naval vítr, když při rozbřesku rozháněl noční mračna, aby se brzy rozsvítilo ráno: „Nezlobte se na mě,“ zaškemrá teď k sestřičkám bledulce, sněžence a prvosence, „tohle jsem opravdu nechtěl, jenže lidé nešetrně naházeli odpady i vedle kontejnerů, no a tak jsem se jim nestačil vyhnout. Hned mě chytily za šosy fráčku a až teprve tady na louce se pustily...“

„To ti věříme, že je to smůla,“ přikývnou sestřičky a přidají se k nim i celé další zástupy bledulek, sněženek a prvosenek, které se mezitím narodily na okrajích louky, ale nemohou na ni vstoupit, protože kvůli odpadům je tam velká tlačenice. A tak trpí a vzdychají. A všechny už pomalu lapají po čistém vzduchu, který se nakazil nevoňavou nemocí. Snad se nezakuckají, nezalknou a neudusí...

Myška Eliška to hrozné nebezpečí také cítí a už je u postýlky svého manžela myšáka Vény a rychle z něj stahuje zahřátou peřinku: „Vstávej, ospalče, je tu obrovské neštěstí! A vyčisti si zuby, umyj se a navoň, obleč si jarní košili a bermudy a alou, ať jsi už s námi na louce!“

Myšák Véna ví, že jeho manželka Eliška by takhle nehartusila, kdyby to, co se asi stalo, nebylo skutečně vážné! Proto se taky ještě, ať jí nedělá ostudu, bez meškání oholí a načeše chlupy na hlavě, nazuje si tenisky a málem v tom fofru zapomene na brýle. To by to vymňoukl, to by na to ohlášené neštěstí špatně viděl, takže by asi nedovedl poradit. „Je to docela jednoduché,“ rozvážně potom praví, jakmile se seznámí s bledulkou, sněženkou a prvosenkou, „znám myší uklízecí firmu zvanou Blesky-třesky-ať-jsou-všude-lesky, tam jsou odborníci na vyhánění špíny a odpadů.“

„Já věděla, Véno, že nás nezklameš!“ trošku pyšně řekne Eliška a mrkne po ostatních, aby viděla, jak obdivně přikyvují. Má z Vény radost, zase ho asi miluje o dva až tři vousy víc, jenomže ten už zmizel jako jitřní mlha nad lesem.

Jak dlouho byl pryč?

Tak tohle neodhadneme, ale určitě to nebyla věčnost, protože díky němu se všechno stihlo dřív, než někdo stačil z odpadů onemocnět nějakou epidemií, nebo dokonce skoro umřel.

Odpady na louce se zaškaredily, mávaly sebou sem a tam, poletovaly vzduchem a zase padaly do trávy, ale členové myší uklízecí firmy Blesky-třesky-ať-jsou-všude-lesky s nimi neměli ani za drápek slitování. Zapnuli fukary od vysavačů, roztančili velká košťata a papíry, plasty i různé sklo mizely v pytlích, které pak přesypali do kontejnerů.

Možná, že jsme mohli říct, že bylo s odpady naloženo vcukuletu, pomyslí si Eliška, ale všechny bledulky, sněženky a prvosenky, které se už na louce na stráni od rána narodily, se ozvaly samy: „Ten tvůj manžel Véna je tedy pašák, vždyť celé neštěstí dokázal zažehnat tak rychle!“

„Já ne, kdepak, já jsem jenom pozval uklízecí firmu, ta to pak tady všechno zařídila,“ skromně se ozve Véna, který tu chválu na svou šikovnost zaslechl, „a doufám, milé dámy, že k všeobecné spokojenosti!“

A proto, kdybyste někdy potřebovali vyhnat odpady, s důvěrou se obraťte na myšku Elišku, jejího manžela myšáka Vénu a na firmu Blesky-třesky-ať-jsou-všude-lesky.

„I na nás,“ hlásí se první jarní květiny, „rádi vaši starost o naše životy, které jste právě zachránili, odměníme svou krásou a vůní...“ A ještě můžeme prozradit, že Véna najednou unaveně zívnul a Eliška ho nevypeskovala. Dokonce mu dovolila, aby ještě na chvíli zalezl pod peřinu...

Co ještě dodat…

Jsme rádi, že jsme vám mohli v dnešním Robinsonovi představit první pohádku, která určitě bude na předním místě knížky, až ji naši soutěžící žáci a žákyně celou napíší. Tihle autoři jsou z města, kde žijí mezi paneláky, ale o to víc nezapomínají na zdravou přírodu.

V klubovně zavládlo ticho. Všichni se už odebrali do svých domovů. Na tvářích měli úsměvy, protože jak členům Klubu sedma, tak skautům v čele s vedoucím Čupřinou, se tahle pohádka zamlouvala. Proto už přemýšlejí, že by se pokusili také nějakou napsat.

A k tomu rádi přizvou i vás...

Pokračování příště
Text: ZŠ
Ilustrace: Zdeňka Študlarová

Čtyřhlavý drak Yrav Yvolrak učí třídit odpad

Karlovarské hudební divadlo odehrálo v uplynulém roce 130 představení pohádky O Balynce, dobrém štěněti. Toto představení s ekologickým podtextem zhlédlo téměř 30 000 dětí ve všech krajích České republiky od Aše až po Ostravu. Automobily Divadla Dětí, které je zřízeno při Karlovarském hudebním divadle, najely více než 25 000 kilometrů na cestách za dětmi. Ale také děti přijížděly za Balynkou, odvážným psím detektivem, na stálé scény Divadla Dětí v Karlových Varech a Praze.

Balynce se v lednu 2019 narodil čtyřhlavý bráška drak Yrav Yvolrak, který ve druhém díle pohádky půjde ve šlépějích svého staršího psího kamaráda a bude děti učit třídit odpad.

Na letošní rok je opět připraveno 130 představení pohádky Kterak čtyřhlavý drak Yrav Yvolrak pozřel Karla. Nejprve se divadlo představí v krajích, hlavní premiéra se odehraje už v červnu v Praze.

Pohádka je od začátku do konce protkána hudbou a písničkami, které podobně jako v první díle budou děti společně s herci zpívat. Z toho plyne, že se zase počítá se vstupem diváků na jeviště v průběhu představení.

Od 12. do 15. března navštívil čerstvě vylíhnutý drak DK Metropol v Českých Budějovicích, KD Sokolovnu v Sušici, KD Horažďovice a divadelní scénu v Klatovech.

Pohádka Kterak čtyřhlavý drak Yrav Yvolrak pozřel Karla je součástí vzdělávacího programu společnosti EKO-KOM, a.s. na podporu třídění a recyklace odpadů.

- tz -

Doplňovačka s kvízem

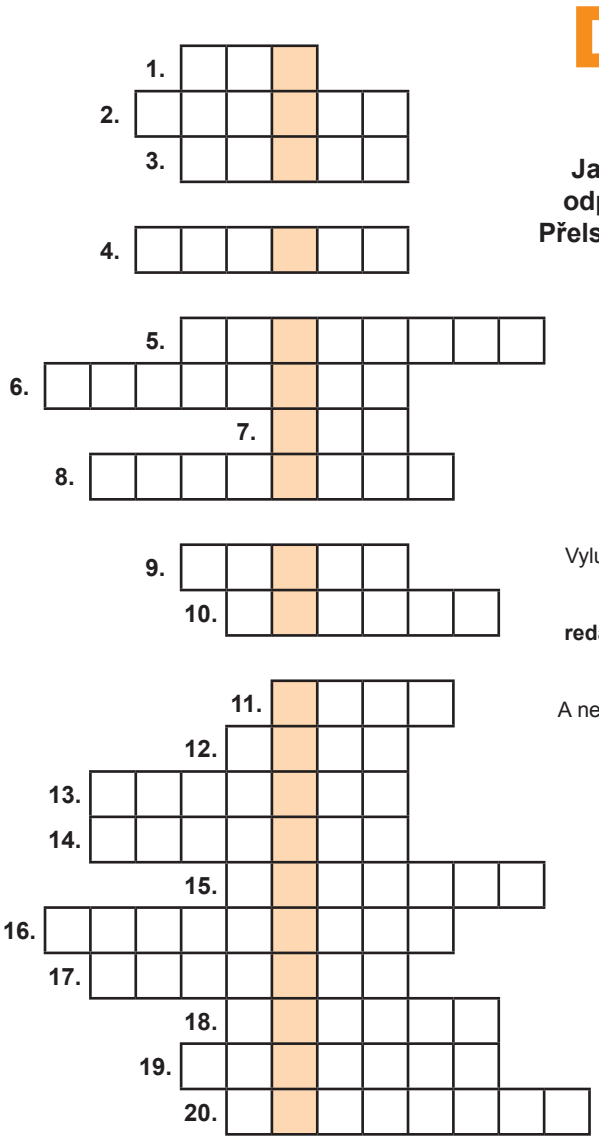

Jarní vítr mocně duje,
odpadky jen rozhazuje.
Přelstíme ho, na mou věru,
... (tajenka).

Vyluštěnou tajenku nám zašlete do **10. června 2019** na e-mail: **redakce@noviny-robinson.cz.** Tři z vás vylosujeme a odměníme. A nezapomeňte uvést celé jméno a adresu, ať vás pošťák s dárečky lehce najde!

Vesmírná dobrodružství

7.

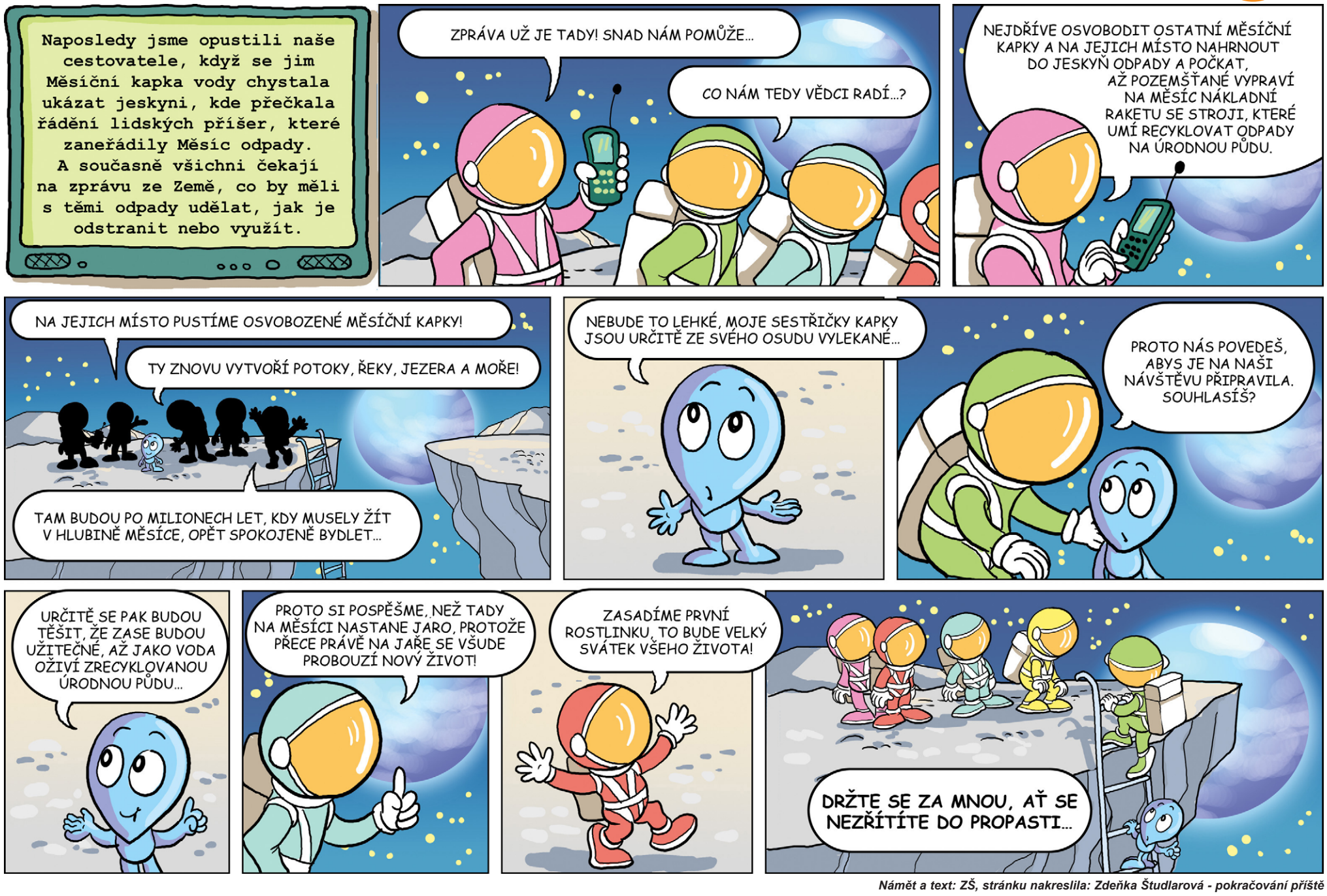

Námět a text: ZŠ, stránku nakreslila: Zdeňka Študlarová - pokračování příště

Ošuntělá krabice

V létě jsem strávila hodně času u babičky na chalupě. I když to tam znám jak vlastní boty, objevila jsem pro mě něco dosud neznámého, hnědou ošuntělou krabici.

Byla velice těžká, sotva jsem ji vytáhla zpod postele. Otevřela jsem ji a spatřila hrozně moc hraček. Bylo na první pohled vidět, že to nejsou Ježíškovy schované dárečky na letošní Vánoce, ale věci, které mají něco za sebou. Hračky byly ošoupané, některé zničené, ale stále víc mě táhly k sobě, abych si s nimi pohrála.

V tu chvíli přišla babička do pokoje: „Jééé, ty jsi je našla," s úsměvem zvolá. „Chtěla jsem ti je ukázat už dřív, ale nemohla jsem si vzpomenout, kam jsem tu krabici dala..."

„Takže jsou to tvoje hračky?" zeptám se.

„Nejenom moje, ale i tvojí maminky, a dokonce některé jsou ještě po mé mamince," a babička si sedla vedle mě a začaly jsme se v krabici přehrabovat jako v obchodě se slevami.

Jako první jsem vytáhla krabičku se skládacími kostkami s obrázky, byly ještě celkem zachovalé, takže musely patřit mamince. Složila jsem z nich obrázek, na ktrerém byla paní v domácnosti s koštětem. Dala jsem ji na stranu a nechala si ji, protože se mi hodně líbila.

Dále jsme narazily na spoustu dílků z dřevěných skládaček, na malé hadrové panenky, které už měly větší poškození. Věc, která byla stále funkční, byla hrající vyřezávaná dřevěná krabička, ve které byla všem známá céčka. Mezi věcmi jsme našly i staré fotografie, které přidávaly záhadné krabici větší nádech minulosti.

Také jsme objevily malé knížky s pohádkami, jež jsem v životě neslyšela.

Velice nostalgické byly pro babičku oblečky pro panenky, které si kdysi šila. Já už jsem se také pokoušela některé uplést, a dopadlo to špatně...

S babičkou jsem strávila nad krabicí téměř celé odpoledne. Zavzpomínala si a já si poslechla pár příběhů týkajících se dětství. Pár hraček jsem si přivezla domů. Za několik let je budu třeba ukazovat o generaci dál.

Veronika, Písek

Bludičky

Pověsti o bludičkách, které lákají ztracené lidi do bažin, kde se pak utopí, zná snad každý. Jsou v celé řadě pohádek a bereme je i jako součást českých pověstí. Jako malé děti se bojíme, že okouzlí i nás.

Ale i přesto, že jsou bludičky tak známé, téměř nikdo neví, jak vlastně vznikly. Na Šumavě se kdysi v osmnáctém století objevily takhle:

Pár dětí ze zdejší středověké vesnice se vydalo do tamního lesa. Bylo jich pět, dvě holčičky a tři chlapci. Do lesa chodili skoro každý den, a jelikož předchozí večer pršelo, doufali, že s trochou štěstí objeví nějaké houby.

Vyrazili po obědě, každý s košíčkem v ruce a s veselou náladou. Dívky si ucha košíků pro parádu ovázaly červenou stuhou. Běhali po lese, smáli se, výskali a honili se mezi silnými smrky. Tu a tam objevili nějaký ten hříbek nebo lišku, a aniž si všímali stále hustší tmy, pokračovali hlouběji do lesa.

Když se slunce schovalo za vysoké smrky a na obloze se objevovaly první hvězdy, děti si konečně uvědomily, kolik už musí být hodin. Sice moc hub nenašly, ale protože se bály výprasku, okamžitě běžely domů.

Asi vás už napadlo, co se dělo dál. I když tento les dobře znaly a hrály si zde skoro každý den, nemohly najít cestu zpátky. Dodnes nikdo neví, proč a jak se to stalo, ale děti se domů už nevrátily.

Podle pověsti se ten večer proměnily v malinké modré plamínky. Teď lákají zbloudilé lidi do bažin a rybníků, kde se pak utopí a také se stanou bludičkami. Jejich osud je stejně krutý jako těch nebohých dětí.

Celou tuto podivnou událost zřejmě zavinilo nějaké zlé kouzlo, protože les nebyl veliký a děti se v něm dobře vyznaly. Proto je velice zvláštní, že nenašly cestu zpět. Košíček jedné ze ztracených holčiček s červenou stuhou i houbami se našel velice daleko od jejich rodné vesnice. V takové vzdálenosti, že by ji ani nebyla schopná ujít, což nasvědčuje tomu, že celou smutnou událost velice ovlivnila kouzla.

Nikola Kačerová, 7.třída, Základní škola Zdíkov

Prázdniny Klárky s Jirkou

pokračování ze strany 2

Jirkova pozvání maminka.

„Doufám, že ten kluk nebude nějaký moula," nadhodila Klárka.

„Jana říkala, že je po ní, a tak to jistě žádný moula nebude. Určitě to pro tebe i pro něj bude dobrá zkušenost. Můžeš ho seznámit s městem, vždyť toho tady v Prachaticích je spousta zajímavého. Také se můžete chodit koupat na Hulák, chodit na výlety…," začala vypočítávat možnosti maminka, ale Klárka jí skočila do řeči.

„To se uvidí podle toho, jaký ten Jirka bude," prohlásila.

Začala si už ale uvědomovat, že to s jeho pozváním vůbec nebyl špatný nápad, a začala si postupně vybavovat všechna místa, která by mu chtěla ukázat. Jestli si spolu budou opravdu rozumět, bude mít tím pádem skvělý program na celé prázdniny.

„A kde bude ten kluk spát?" zajímalo ji ještě. „Doufám, že mu nechcete dát postel do mého pokoje."

„Neboj, to už je všechno domluvené. Ještě dnes večer pro něj s tatínkem upravíme pokoj pro hosty. Dlouho už v něm nikdo nespal, a tak je tam teď zbytečná spousta starého nábytku a nepoužívaných věcí. Přestěhujeme je na půdu a do sklepa a Jirka bude mít docela útulný pokojíček. Ty o své soukromí nepřijdeš," uklidnila Klárku maminka.

ilustrace: Kristýnka Krejčová
Dětský domov Volyně

Klárka se tak v klidu znovu vrátila k přemýšlení, jaká místa s Jirkou navštíví. V Prachaticích znala kdejaký kout, protože značnou část svého volného času trávívala tím, že opakovaně procházela všechny ulice i uličky v domovském městě. Kdykoliv se jí přitom naskytla příležitost, neváhala zamířit do různých zákoutí a zajímavých prostor ve starobylých domech. Dělalo to z ní výbornou adeptku na provázení všech návštěvníků, kteří do Prachatic zavítají. Nyní tedy včetně Jirky. Maminka si všimla jejího spokojeného výrazu.

„Ještě se na mne zlobíš, že jsem Jirku pozvala, aniž bych se s tebou předem domluvila?" nadhodila proto.

„Ne. Pokud to tedy nebude moula, jak tvrdíš, že ne, tak jsi mi vlastně na prázdniny zařídila skvělý program. Už se skoro nemohu dočkat, až toho kluka začnu seznamovat s tajemnými a nebezpečnými místy, která neznáš ani ty, ani táta, a vím o nich jen já," řekla natěšeně Klárka.

„Hlavně na něj nebuď moc hr, ať ho nevystrašíš hned na začátku. A být tebou, tak si uklidím svůj pokoj, ať si o tobě Jirka nepomyslí, že jsi nepořádnice. Zítra už na to nebudeš mít moc času, Jana ho doveze možná už dopoledne - nejpozději v poledne. Říkala, že sama se nebude moci zdržet moc dlouho a bude spěchat zpátky do Prahy, protože před svým odjezdem do zahraničí musí vyřídit ještě nějaké nezbytné věci," nabádala Klárku maminka.

„On přijede už zítra? To jsi mi ještě neřekla. To je ale bezva, zítra přece začínají Slavnosti Zlaté stezky, a tak je o mém programu s Jirkou jasno na sobotu i na neděli. Takže nám ty prázdniny pěkně začnou," pochvalovala si Klárka a zamířila do svého pokojíčku, aby se zařídila podle maminčiny rady.

Kapitola II.

Následné ráno, sotva se Klárka probudila, objevil se jí na rtech úsměv. Připomněla si, že brzy přijede kluk, se kterým má prožít celé prázdniny. Byla zvědavá, jaký bude, a bylo v tom vlastně i jisté dobrodružství. Nemohla vědět, jak spolu budou vycházet a jestli se spolu skamarádí, ale těšila se, protože nesporně to pro ni bude něco nového, co ještě nezažila.

Jakmile se umyla, oblékla a ustlala svou postel, už byla v kuchyni, a sotva maminku pozdravila, pokračovala otázkou, zda se dá odhadnout, kolik času zbývá, než Jirka se svou maminkou přijedou.

„Ty jsi nějaká nedočkavá!" dobírala si jí maminka a i tatínek, který tam seděl u stolku a snídal, se rozesmál.

„Už včera jsem ti přece řekla, že dorazí dopoledne, ale takhle brzy určitě ne. Nejspíš někdy kolem oběda," dodala maminka.

„Aha," odpověděla Klárka a na obličeji jí bylo vidět, že smích rodičů ji přivedl do rozpaků. Brzy se jí však vrátil klidný výraz.

„Já se neptám kvůli tomu, že bych se snad toho Jirky nemohla dočkat, ale chtěla jsem vědět, jestli mi zbývá ještě nějaký čas na to, abych se podívala na náměstí, jak je to tam nachystané na slavnosti. Můžu tam na chvíli vyrazit?" navázala okamžitě.

„Jestli chceš, tak jdi. Doma tě přece držet nebudeme. Mamince by ses tady v kuchyni jen pletla. Ale nezapomeň si vzít hodinky, aby sis pohlídala čas a dorazila domů pokud možná dřív, než přijdou oni," řekl tatínek.

„Maminka je náhodou ráda, když jí v kuchyni pomůžu! Ale dnes bych raději šla na ty slavnosti," odvětila poněkud nakvašeně Klárka.

„Jdi, klidně jdi," usmála se maminka. „A nemusíš se hned čertit. Tatínek přece jen žertuje. Ale dnes to bez problémů zvládnu sama, tak klidně běž a vrať se včas," klidnila ji maminka.

Přípravy městské slavnosti s tržištěm tradičních lidových řemesel již vrcholily. Klárka tu atmosféru přímo milovala. Připadalo jí, jako by se historická část města vrátila do dob, kdy sem karavany soumarů přivážely sůl a další zboží po Zlaté stezce.

Na náměstí vyrostly stánky jako houby po dešti, podobně jako ty opravdové v lesích v okolí Prachatic. Do města se sjížděli návštěvníci a stánkaři, kteří již měli vše nachystané a začali prodávat zboží. Na pódiu již začalo první vystoupení. Spolu s hudbou odtud se náměstím linula vůně trdelníků a klobás a dráždila Klárčiny čichové buňky.

„Tohle se tomu Jirkovi bude určitě líbit," pomyslela si.

Podívala se na hodinky, a přestože jí zbývalo ještě dost času, kdy mohla na náměstí zůstat, zamířila domů. Co kdyby přijeli dřív, než odhadovala maminka, že přijedou, napadlo ji a poté už neměla na náměstí stání. Doma se co chvíli dívala na hodiny. Jejich ručičky se zvolna sunuly po ciferníku. Malá už překročila jedenáctku a velká se k ní stále více přibližovala. Klárky se stále více zmocňovala netrpělivost. Odmala přímo nenáviděla čekání. Čas, kdy na někoho či něco čekala, jí připadal nekonečný a k tomu ještě zmarněný. I teď se jí vlekl.

Krátce poté, kdy do místnosti dolehlo vyzvánění poledne z kostelní věže, ji maminka zavolala k obědu. Jídla připravená maminkou Klárce obvykle chutnala, ale tentokrát pomalu ani nezaznamenala, co dává do úst a polyká. Její myšlenky se upíraly zcela jinam než k jídlu. Jedla bez zájmu, jako loutka ovládaná mechanikou. Zvonek u vchodových dveří zadrnčel právě chvíli, kdy dojídala. Vyskočila ze židle, jako by ji píchla vosa.

„Já půjdu otevřít, ano?" vyrazila ze sebe.

Nečekala na odpověď a vyrazila ke dveřím. V předsíni div nenarazila do botníku, když se hnala otevřít. Nedočkavě je otevřela. Nejdřív uviděla vysokou, hezky oblečenou blondýnu s brýlemi na očích.

„Dobrý den," vyrazila ze sebe.

„Ahoj! Ty jsi Klárka, že? Ty jsi ale vyrostla od doby, kdy jsem tě posledně viděla! No, vždyť už je to řada roků," vychrlila ze sebe blonďatá paní a následně se už soustředila na Klárčinu maminku, která už také přispěchala ke dveřím.

Klárka se protáhla kolem příchozí a konečně uviděla kluka, na kterého hlavně byla zvědavá. Do té chvíle na něj měla zakrytý výhled. Nyní si už mohla dobře prohlédnout vytáhlého, rovněž světlovlasého kluka. Byl štíhlý, modrooký a Klárce se líbil i jeho obličej. I on zvědavě hleděl na rovněž poměrně vysokou a štíhlou tmavovlásku s výraznýma hnědýma očima.

„Ty jsi Jirka, viď? Tak ahoj, já jsem Klára," řekla, jako by byla zadýchaná po nějakém namáhavém výkonu a podala mu ruku.

Stiskl ji a poněkud neohrabaně s ní potřásl. Chvíli tam pak stáli naproti sobě a hleděli si z očí do očí, jakoby se na sebe nemohli vynadívat.

„Vypadáte oba nějak zaskočeně," vytrhl je až hlas Jirkovy maminky.

„Já to chápu, vidíte se poprvé a Jirka se potřebuje trochu rozkoukat. Je to tady pro něj všechno úplně nové a neznámé," pokračovala.

„No, já bych ho už bývala pozvala dovnitř, ale stáli jste ve dveřích a tak jsme museli počkat, než nás tam pustíte," řekla na to prostořece Klárka.

„Tak vidíš. Tohle je přesně ona, jak jsem ti ji líčila, když jsme si nedávno telefonovali. Kdepak zaskočená, ta je naopak občas až příliš živá a nedá si líbit, když se jí něco nezdá," řekla Klárčina maminka své přítelkyni.

„S tou se Jirko určitě nudit nebudeš," obrátila se pak k jejímu synovi, který se pobaveně usmál.

„Hlavně abyste si vy dva rozuměli," doplnila jeho maminka.

„Neboj mami, to zvládneme. Prát se určitě nebudeme, já se s holkama neperu," dostalo se jí odpovědi.

„Já bych to být tebou tak jednoznačně netvrdila, protože nemůžeš vědět, jestli já se náhodou neperu s klukama," zažertovala Klárka.

„No, tak to už můžu být úplně klidná. Vy dva si určitě rozumět budete," usoudila Jirkova maminka.

Poté konečně všichni vešli dovnitř do domu, kde se s příchozími přivítal ještě Klárčin tatínek, ale pak nechal obě ženy o samotě, aby si u kávy a zákusků mohly chvíli nerušeně popovídat o všem, co jim připadalo nejdůležitější a nejzajímavější. Příliš času na to neměly, protože Jirkova maminka, jak již dříve předeslala, pospíchala zpátky do Prahy.

Pokračování příště

ZOO NOVINY

2. číslo 2019 / zdarma

ZOO Hluboká

Zoo Hluboká, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, e-mail: info@zoohluboka.cz, www.zoohluboka.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Ještě jednou vás sssssrdečně zdravím. Jsem velký statný had. Obvykle dorůstám 130 – 160 cm, výjimečně i více jak dva metry. Moje jméno je šírohlavec východní, ale říkají mi také Malpolon. Díky mému zvláštnímu tvaru hlavy a uspořádaní hlavových štítků (šupin) si mne s jinými hady jen tak nespletete. Dobře vidím a díky svým velkým očím se dokážu v terénu spolehlivě orientovat. Často mne můžete vidět, jak mám přední část těla vztyčenou a prozkoumávám své okolí.

Jsem jedovatý, ale moje jedové zuby jsou umístěny až v zadní části tlamy, takže ne každé moje kousnutí je nebezpečné. Po kousnutí se ale nepouštím a snažím se překusováním své jedové zuby uplatnit. Obvykle je tedy dost času mi v tom zabránit. Když se mi to přece jen povede a použiji svůj jed, nejde o žádnou tragédii. Můj jed totiž není silný a pro člověka nebezpečný.

Žiji na Balkánském poloostrově, na Blízkém východě, Kavkazu a v severní Africe. Najdete mne v rovinatých oblastech nebo pahorkatinách. Zde obývám především okraje lesů, hájů, luk, pastvin, ale můžete mne potkat i na smetištích nebo na vlhčích místech.

Jsem plachý a vždy se snažím utéct. V případě, kdy to není možné, se umím velmi agresivně bránit.

Živím se drobnými obratlovci, nejčastěji plazy, ale nepohrdnu ani hlodavci nebo ptáky. Mým mláďatům chutná především hmyz a ještěrky.

Rozmnožuji se ihned po zimování. Za několik týdnů kladou samice až 20 vajíček, ze kterých se po 2 měsících líhnou 20 – 36 cm dlouhá mláďata. Ta dospívají asi ve 4 letech a v přírodě se mohou dožít 25 let.

S dalšími plazy a obojživelníky obývám v zoo naše Terárium. Právě tam nás všechny můžete po zimním spánku opět vidět. Dveře tohoto pavilonu se již tradičně otevírají na svátek sv. Jiří (24.4.), kdy podle pranostiky vylézají hadi a štíři.

Určitě přijďte, těším se na vásssss:-)

Váš ŠÍROHLAVEC VÝCHODNÍ

Titul Pták roku pro rok 2019 náleží hrdličce divoké. Tuto již tradiční kampaň vyhlašuje každoročně Česká společnost ornitologická. Hrdlička pomyslně přebírá titul od sýčka obecného. Tyto dva druhy spojuje tradiční zemědělská krajina, kterou využívají ke svému životu. Hrdlička divoká se řadí do poměrně početného ptačího řádu měkkozobí.

Hrdlička divoká

symbol lásky a ochrany přírody

Do řádu měkkozobí patří kolem 350 druhů ptáků, kteří se kromě Arktidy a Antarktidy rozšířili po celém světě. Mezi nimi nalezneme i mnoho endemitů žijících pouze na jednom ostrově. Například holub císařský obývá jen ostrov Mindoro na Filipínách a na ostrově Mauricius žije holub růžový, který patří mezi nejvzácnější ptáky světa. O jeho záchranu se zasadil přírodovědec a ochranář Gerald Durrell v podstatě za pět minut dvanáct. Ve volné přírodě totiž zbývalo jen 10 jedinců. Díky chovu v lidské péči a ochraně místních biotopů se podařilo tento druh dostat z nejhoršího.

Jak už název napovídá, ptáci z řádu měkkozobí mají měkké ozobí. Krátký špičatý zobák je tvrdý pouze na špičce. K poměru těla mají malou hlavu. Staví si velmi jednoduché hnízdo, do kterého snášejí 1 až 2 bílá vejce. Oba rodiče krmí svá mláďata kašovitou hmotou z volete, kterou vyvrhují. Díky tomu nejsou závislí na dostatku potravy pro svá mláďata, a mohou tak hnízdit po celý rok. Měkkozobí mají výbornou prostorovou orientaci v krajině. Do svého domova dokážou najít cestu i z velkých vzdáleností. Proto se dříve holubi domácí využívali pro přenášení zpráv jako tzv. poštovní holubi. Dnes se toto plemeno trénuje spíše pro sportovní účely.

Hrdlička divoká je blízce příbuzná hrdličce zahradní, se kterou si ji lidé častou pletou, ačkoliv se od sebe liší jak vzhledem, tak způsobem života. Navíc hrdlička zahradní se u nás začala rozšiřovat teprve až v minulém století z jihovýchodní Evropy. Přesto je dnes na našem území běžnější a snadněji pozorovatelná. Hrdlička divoká je menší a výrazněji zbarvená. Po stranách krku má bílé a černé proužky. Křídla jsou rezavá a černě šupinatá. Na rozdíl od své příbuzné žije spíše skrytě, nezdržuje se ve městech a v zimě na krmítko také nelétá. Je totiž tažná a její zimoviště se nachází ve Středomoří a Africe. K nám se vrací až v druhé polovině dubna a vyhledává pestrou krajinu s hustými pásy křovin, které potřebuje k hnízdění. Hnízdo staví oba partneři dohromady, sameček se své družce předtím dlouho dvoří. Navzájem si také pečují o peří, sedí na snůšce a krmí mláďata. Z toho důvodu se tento pták stal symbolem lásky se známým přirovnáním „jako dvě hrdličky“. Od letošního roku se však stal i symbolem ochrany. Dříve byla hrdlička divoká na našem území běžně rozšířená, dnes bohužel její početnost klesá. Zejména kvůli změnám v krajině. Na rozsáhlých lánech polí chybí remízky, kde hrdlička ztrácí příležitosti k hnízdění. Také potravní nabídka se v poslední době změnila. Hrdlička se živí různými semeny a plody, ale kvůli používání chemických postřiků a vysazování pouze jednoho druhu plodiny má potravy nedostatek. Velké nebezpečí jí také hrozí na jejích tahových cestách při migraci, zejména v Itálii, Kypru a Maltě, kde je ve velkém společně s jinými druhy ptáků lovena. Dříve se zde ptáci lovili zejména pro obživu, dnes se jedná spíše o zábavu.

Zoo Hluboká aktuálně chová 10 druhů ptáků z řádu měkkozobí. Kromě zástupců naší přírody (hrdlička divoká, holub doupňák, holub hřivnáč) je k vidění i několik exotických druhů. Z Austrálie pochází holoubek diamantový, holub chocholatý, holub bronzovokřídlý a holub wonga.

Dále zoo chová také hrdličku čínskou, hrdličku jihoasijskou a hrdličku madagaskarskou.

kalendář akcí 2019

Zoo není jen procházka mezi zvířaty.
Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se.
Změna programu vyhrazena.
V případě nepřízně počasí může být akce zrušena, nebo přesunuta na jiný termín.
Sledujte, prosím, aktuální informace na našich webových stránkách **www.zoohluboka.cz**.
Informace o akcích na telefonních číslech: 387 002 211, 724 113 797 nebo 724 846 142.

KVĚTEN
25. 5. Šumava - domov divokých zvířat
27. 5. - 31. 5. − Dětské divadelní dny

ČERVEN
3. 6. - 7. 6. − Dětské divadelní dny
22. 6. − Netopýří den a noc

ČERVENEC
Večerní komentované prohlídky
(nutná rezervace)
4. 7. − Večerní pohádková zoo

SRPEN
Večerní komentované prohlídky
(nutná rezervace)
23. 8. − Večerní pohádková zoo

ŘÍJEN
5. 10. − Den zvířat

LISTOPAD
2. 11. − Strašidelná zoo

PROSINEC
6. 12. - 6. 1. 2020 − Vánočně nasvícená zoo
24. 12. − Štědrý den v zoo

Dětské divadelní dny
Co se letos bude hrát v našem divadle?
Těšit se můžete na pohádky
o svištích a mravencích.
Školy se již mohou
přihlašovat a rezervovat si místa v divadle.
Více info o pohádkách v zoo najdete na
www.zoohluboka.cz/detske-divadelni-dny.

Letos Zoo Hluboká slaví 80. výročí založení. Přidejte se k nám!

novinky ve zkratce

Nováčci v zoo

Od 4. 2. můžete v expozici koček pouštních vidět opět úplný pár těchto samotářsky žijících šelem s noční aktivitou. K téměř pětileté samičce jsme totiž z francouzské Zoo de Lyon přivezli ročního samečka. Den přečkává tato kočka v zemních děrách písečných dun. Specializuje se na lov tarbíků, pískomilů, zajíců, ptáků, ještěrek a členovců. Spotřebu vody hradí z kořisti nebo ze vzdušné vláhy (rosy).

Od února máme v zoo také novou vlčici s krásným jménem Inés. Přicestovala k nám ze Zoo Plzeň. Pomalu si zvyká na nový domov a také svého vlčího kamaráda – našeho samce Maxe. Přijďte se podívat, jak jim to spolu sluší.:-)

Dalším novým druhem v naší zoo je pipa malá. Tyto žabky výborně plavou, a to díky silným zadním končetinám a velké plovací bláně mezi prsty. Potravu loví prudkým nasáváním. Zajímavé jsou i tím, že samice nosí oplozená vajíčka v kožních komůrkách na hřbetě. Můžete je navštívit v našem tropickém pavilonu Matamata.

Také dvě vodušky červené našly v naší africké expozici M´pala svůj nový domov. Voduška je středně velká antilopa, vyskytující se ostrůvkovitě v bažinatých územích delty řeky Okawango. Spirálovitě stočené rohy mají jen samci. Kopyta má prodloužená a při došlápnutí široká, aby se nepropadala v měkkém a bažinatém terénu. Živí se trávou, bahenními a vodními rostlinami. Umí dobře plavat, a proto před predátory utíká do vody.

Jaro je ve vzduchu

4. března vykouklo z vaku první letošní mládě klokana rudokrkého. Jejich domovem jsou eukalyptové lesy a křovinaté savany na jihovýchodním pobřeží Austrálie a v Tasmánii. Běžně dokážou vyvinout rychlost až 50 km/h. Jednotlivé skoky mohou být až 10 m dlouhé a klokani celkem snadno překonají i překážku vysokou 2 - 3 m. Výběh klokanů najdete v nově pojmenované expozici Tarrawonga, což je domorodý název a v překladu znamená – místo, kde se páří holubi.

Nový přírůstek do lemuří rodiny jsme zaznamenali 7. 3. Tato madagaskarská poloopice žije společensky v tlupách, které tvoří až 20 samců, samic a mláďat. Březost trvá přibližně 135 dnů, poté se narodí jedno mládě, dvojčata se v průměru objevují v každém šestém vrhu. První 3 týdny se drží matčina břicha a lezou po jejím hřbetě. Po šesti měsících kojení se osamostatňují. Vzrostlá jsou však teprve ve věku 1,5 roku a ve věku 2,5 roku jsou pohlavně dospělá. Dožívají se až 20 let. Nepřáteli jsou fosa a draví ptáci. Obranou před nimi je útěk.

V průběhu března se vylíhlo 9 mláďat kolpíků bílých. Na břehu Munického rybníka hnízdí jako každoročně plameňáci růžoví, na vejcích sedí jeřábi popelaví i panenští.

Další přírůstky očekáváme v nejbližší době.

školní výpravy do zoo

Hraj si, bav se, poznávej - zoo ti v tom pomáhej!

Zpestřete si hodiny přírodopisu, biologie či ekologie nejen návštěvou zoo, ale i některým z našich vzdělávacích programů. Programy nabízíme pro všechny typy škol.

Ohrožená vydra

Pojďme nahlédnout do světa vydry říční. Zjistíme, jak je přizpůsobena životu ve vodě, proč patří mezi ohrožené živočichy a jak ji chránit. Vyzkoušíme si, proč v zimě v ledové vodě nenastydne.

Celou nabídku vzdělávacích programů a bližší informace naleznete na **www.zoohluboka.cz**. Pro objednání programů můžete využít elektronický formulář nebo kontaktovat naše vzdělávací oddělení na telefonním čísle 387 00 22 12 nebo 602 390 355.